

5. október, Praha.

Chargé d'affaires maďarského vyslanectva J. Vörnle urguje odpoveď česko-slovenskej vlády na maďarskú nótu z 3. októbra týkajúcej sa začatia rokovania s Maďarskom.¹

11b – 1938

Monsieur le Ministre,

Par ordre de mon Gouvernement, j'ai l'honneur de faire savoir à Votre Excellence que le Gouvernement Royal Hongrois est surpris de ne pas avoir la réponse que Son Excellence Monsieur Krofta a promise pour hier le 4 courant en réponse à la Note No. 8/I-1938² que le Gouvernement Royal Hongrois Lui a fait remettre par le Ministre de Hongrie en date du 3 courant.

Le Gouvernement Royal Hongrois demande une réponse immédiate.

J'ai en outre l'honneur d'ordre de mon Gouvernement de protester énergiquement contre le traitement et les persécutions auxquels sont livrées les Hongrois en Tchécoslovaquie³ – circonstance qui met en danger les bonnes relations entre les deux Pays et compromet l'avenir de celles-ci.

Il est naturel que les Honrois en Tchécoslovaquie vivent actuellement dans un état d'agitation et, connaissant les décisions de Munich, attendent avec une angoisse redoublée l'application de celles-ci. Ces circonstances aussi exigent impérativement la mise à exécution immédiate des règlements nécessaires.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

Vörnle
Chargé d'Affaires a. i.

Vážený pán minister,

na základe pokynu mojej vlády mám tú česť Vám dať na vedomie, že Maďarská kráľovská vláda vyjadruje svoje počudovanie nad tým, že neobdržala odpoveď, ktorú Jeho Exelencia pán Krofta prisľúbil poskytnúť na večera, na 4. tohto mesiaca, ako odpoveď na nótu č. 8/I-1938,² ktorú Maďarská kráľovská vláda odovzdala 3. tohto mesiaca prostredníctvom maďarského vyslanca.

Maďarská kráľovská vláda žiada o bezodkladnú odpoveď.

Okrem toho z príkazu mojej vlády mám tú česť sa rázne ohradiť proti zaobchádzaniu a prenasledovaniu, ktorému sú vystavení Maďari v Československu¹, proti okolnostiam, ktoré vytvárajú nebezpečenstvo pre dobré vzťahy medzi našimi dvoma krajinami a ohrozujú ich budúcnosť.

Je prirodzené, že poznanie mnichovského rozhodnutia vyvolalo momentálne rozruch medzi Maďarmi žijúcimi v Československu, ktorí čakajú s dvojnásobnou úzkosťou, kedy dôjde k jeho aplikácii.

Aj tieto okolnosti vyžadujú, aby sa okamžite vykonali nevyhnutné opatrenia.

Pán minister, ráčte prijať výraz mojej najhlbšej úcty.

AMZV ČR, PrS, kart. 59, bez fasc., č. 140.504/II-1/38. Originál, strojopis.

¹ Inštrukcie K. Kányu pre J. Wettsteina do Prahy 4. 10. 1938, Pozri: DIMK, II., s. 714 – 715.

² Pozri dok. č. 27.

³ O malej hodnovernosti tohto tvrdenia svedčia slová maďarského vyslanca J. Wettsteina, ktorý 23. 9. 1938 pred bulharským vyslancom N. Balabanovom priznal, že „mnohí československí Maďari sú tu spokojnejší, než by boli v Maďarsku. Preto k návratu neprevádzajú nadšenie“. AMZV ČR, KM 1938, č. 3 311. Záznam o rozhovore medzi H. Masačíkom a N. Balabanovom 23. 9. 1938.

43

5. október, Praha.

Vyslanec I. Krno oznamuje chargé d' affaires maďarského vyslanectva J. Vörnlemu česko-slovenskú odpoveď na maďarskú notu z 3. októbra v súvislosti so začatím rokovania s Maďarskom.

Z rozkazu pana ministerského predsedu generála Syrového zavolať som si maďarského chargé d'affaires Vörnle a sdělil mu jako odpověď na maďarskou notu z 3. října¹ toto:

1. Československá vláda si také přeje, aby přímé jednání československo-maďarské bylo zahájeno v nejbližších dnech.

2. Předsedou československé delegace byl určen ministr obchodu *Dr. Karvaš*.

3. Vzhledem na okolnost, že nový československý ministr zahraničních věcí² přijede do Prahy až asi za 2 dny, je nutno počátek jednání odložit o několik dní.³ /Na dotaz maďarského chargé d'affaires označil jsem jako osobní mínění, že jednání mohlo by započati dne 10. října/.

4. Pokud jde o různá přání maďarské noty z 3. října, je pravděpodobné, že jakmile dojde k jednání, bude možno docílití dohody.

5. Bývalý ministerský předseda *Dr. Hodža* zúčastní se též pravděpodobně jednání, je však momentálně churav. Vzkazuje ministerskému předsedovi maďarskému *Imrédymu* a ministru zahraničních věcí *Kányovi*, že vynaloží všechny síly, aby došlo k přímé dohodě. *Vörnle* slíbil, že obsah tohoto sdělení ihned zatelefonuje do Budapešti.

Nakonec jsem upozornil pana *Vörnle* na pohraniční srážky a žádal jsem ho, aby se takové věci neopakovaly.⁴

Krno

AMZV ČR, PrS, kart. 64, fasc. 14, č. 140.999/VI – II/38. Kópia, strojopis.

¹ Pozri dok. č. 27.

² F. Chvalkovský bol vymenovaný na nový post 4. 10. 1938.

³ F. Chvalkovský pri opúšťaní česko-slovenského vyslanectva v Ríme maďarskému vyslancovi F. Villanimu 5. 10. 1938 povedal, že ako nový minister zahraničných vecí dal vláde podmienku, aby mu vo veci ukončenia prebiehajúcich rokovaní poskytla carte blanche. „Potom ma vyzval, aby som odkázal Vašej Exelencii, že chce rýchlo ukončiť rokovania, pretože zastáva názor, že to vyžadujú nielen maďarské, ale aj české záujmy. Žiaľ, želanie maďarskej vlády, aby sa už 6. zišla komisia, fyzicky nemôže realizovať, pretože iba 7. ráno pricestuje do Prahy...Neverí, že by obe delegácie zasadli skôr než 12. októbra. Nevie ani to, či mu okolnosti dovoľia, aby osobne viedol českú delegáciu...Chvalkovský so zjavným vnútorným pohnutím ma ubezpečil, že urobí všetko v záujme obnovenia dobrých vzťahov s Maďarskom.“ MOL, Küm. pol. 1938-7/7-3 438 (3 265). Správa z Ríma 7. 10. 1938.

⁴ J. Vörnle 5. 10. hlásil do Budapešti: „V súvislosti s hraničnými incidentmi upozornil (I. Krno), že maďarské jednotky sa ešte stále